საქართ. შემარცხენელ სოც.-დემოკრატიულ სარეგოლიუციო პარტია

მთავარ კომიტეტის ორგანო

ტრიბუნა

ყოველდღიური საპოლიტიკო-სალიტერატურო გაზეთი „ტრიბუნა“ თვიურად ღირს 120,000 მ. სამგლოვიარო განცხადება პირველ გვერდზე უკანასკნელზე კანტორა ღია ალ დილის 8—2 ს. რედაქტორის ნახვა შეიძლება მხოლოდ 11—12 საათამდე. რედაქციის მისამართი—ტფილისი სასახლის ქუჩა № 6, ფოსტის ყუთი № 190, ტელეფონი 10—34.

264

ეროვნული ბიბლიოთეკა

მაბათი, აგვისტოს 5

1922 წ.

ტფილ. ფასი 500,000 მან. ▭ პროვინც. 600,000 მან.

რუსეთის სასურსათო კრიზისის გამო

ზამთრის იანვარსა საბჭოთა ხელისუფლების მტრები სრული დარწმუნებული იყვენ, რომ სიმშილი და სიცივე მოლოს მოუღებს საბჭოთა ხელისუფლებას. მართლაც ასეთი ჰ პოტეზა არ იყო მოკლებული ლოგიკით რეალურ საფუძველს.

გასულ ზამთარში რუსეთმა დიდი კრიზისი გადაიტანა და სიმშილისა და სიცივის მუქარა პირობები შეამსუბუქა დაუღალავი მუშაობით.

როგორც რუსეთის ემიგრანტები, ისე კაპიტალისტური ქვეყნებიც გასული ზამთრის იმედით დიდ შედეგებს ელოდენ და თუ მაინც აარსებდენ ეგ. წოდ. „დამხმარე კომისიებმა“ და „კომიტეტებს“ ეს მხოლოდ მუშათა მასის თვალ ასახვევი საშუალება იყო. ამით ბურჟუაზიული აგრესიული პოლიტიკა ფილანტროპიულ მანტიაში იყო გახვეული, რომელსაც სათავეში უდგა ცნობილი „ზოლვაწე“ ნანსენი.

რუსეთის შიმშილობამ ერთხელ კიდევ დანახვა ურწმუნო თომებს, რომ კაპიტალისტური ქვეყნები მშრომელთა მოწინააღმდეგეა არა მარტო ბრძოლის ველზე და ქარხანის სარდაფებში, არამედ იგი დაშორებულია მისგან ზნეობრივადაც და სიმშილით მომაკვდავ მშრომელს ბურჟუაზია არ ანგაუწვდის სიუხვისაგან დამობეზულ პურის ნატეხსაც კი. როდესაც ევროპისა და ამერიკის გალეღებული ბურჟუაზია იარაღს ამზ დებდა დამშეული ხალხის წინააღმდეგ, ამავე ქვეყნების გალატაკებულმა მუშებმა გაუწოდეს ძმური ხელი საბჭოთა ქვეყნის დამშეულთ და თავისი წვლილი გაიღეს მათ დასახმარებლად.

დღესაც, როდესაც ჰაგის შემდეგ იმპერიალისტური ბურჟუაზია კვლავ ბლოკადურ პოლიტიკას აწარმოებს, საბჭოთა რუსეთს უმთავრესად საკუთარი რესურსებით უხდება არსებობის შენარჩუნება. ამ მხრივ დღეს უმთავრეს როლს ასრულებს სასურსათო კრიზისის დაძლევა.

როგორც რუსეთიდან იუწყებიან პურის მოსავალს მეტად კარგი პირი უჩანს. სასურსათო გადასახადის საშუალებით საბჭოთა ხელისუფლება მტკიცე ნიადაგზე სდგას და თუ წინეთ ადგილი ჰქონდა სოფლისა და ქალაქის მეურნეობის დაშორებას, დღეს ასეთი რამ შეუძლებელია.

რუსეთი დღევანდელ მოსავლით დაიკმაყოფილებს არა მარტო სასურსათო მოთხოვნილებას, არამედ ეს მოსავალი დიდი იმპულსი იქნება წარმოების გაფართოებისათვის, რომელიც სასურსათო კრიზისის გამო უნუგეშო მდგომარეობაში იმყოფებოდა.

ამასთანავე აღსანიშნავია ის გარემოება, რომ სახელმწიფოს ხელში სურსათის დაგროვებას შეუძლია ბაზრის სიმტკიცის შექმნა და ფულის კურსის აწევა. ამ მხრივ სახელმწიფოს ხელში სურსათის დაგროვებას დიდი მნიშვნელობა აქვს.

ეს მდგომარეობა წესიერ კალაპოტში ჩაყენებს საემისიო მეურნეობას და საზღვარი დადება ფასიანი ქაღალდების უნებარიშო გამოცემას. დღეს ამ მხრივ საბჭოთა რუსეთის მდგომარეობა დიდ მუშაობას მოითხოვს.

კარგი მოსავალი ქმნის პირობებს ეკონომიური ცხოვრების მოწესრიგებისას და ამით მტკიცე ნიადაგს ამზადებს საბჭოთა წყობილების აღმშენებლობისათვის.

დღეს მოსკოვში ორი უმთავრესი პროდუქტი ასრულებს გადამწყვეტ როლს —პური და ნავთი. ნავთის პოლიტიკა დღეს უმთავრესი ყურადღების ცენტრი ევროპიელი დიპლომატებისათვის და ამავე პოლიტიკას უდიდესი მნიშვნელობა აქვს ამერიკის პოლიტიკის გეგმაშიაც.

საბჭოთა ქვეყნები ამ მხრით უზრუნველყოფილი არიან. რაც დიდ უპირატესობას აძლევს მას საერთაშორისო ძალთა ურთიერთობის პროცესში.

პურის მოსავალი რუსეთს კიდევ უფრო იხსნის დღეს კრიზისისაგან და საშუალებას მისცემს წარმოების აღორძინებისათვის.

საბჭოთა ქვეყნების მტერია ქიმერიული ილუზიები უნაყოფო გამოდგა როგორც საერთოდ, ისე კერძოდ სასურსათო კრიზისის სფეროშიაც.

სასურსათო კრიზისი საბჭოთა რუსეთმა არსებითად გადალახა.

მდგომარეობა გერმანიაში

ამ ჟამად ტფილისში ცოტა გერმანიის კომუნისტური პარტიის გაზ. „როტეფანეს“ რედაქტორებს ამბ. ფრიდრიხს და ლეონიდს ჰქონდათ ბაასი კავრისტას თანამშრომელთან.

ამ ბაასის შინაარსს მოკლეთ გადმოვცემთ მკითხველს.

რატომ დაიგვიანა გერმანიაში რევოლიუციამ?

როტეფანეს რედაქტორების აზრით, ამას ბრალი მიზეზები აქვს. მთავარ მიზეზად მათ მიაჩნიათ გერმანიის ოპორტუნისტული პროფკავშირები და მათი ხელმძღვანელნი, რომელნიც მუშათა კლასს ასწავლიდენ კლუბებსა და სხვა და სხვა განმანათლებელს დაწესებულებებში მუშაობას, მხოლოდ არ ასწავლიდენ ბრძოლას მუშათა კლასის ინტერესებისათვის.

გერმანიას წინ არ უსწრობდა 1905 წლის რევოლიუციონური გამოცდილება და ამის გამო მას აკლდა კარი თაიდადებულ რევოლიუციონერებისა, რომელთაც შეეძლებოდათ მასსების ბრძოლაში ჩათრევა.

მეორეს მხრით გერმანიაში გაცილებით ძლიერი და დარაზმული ბურჟუაზია არის, ვიდრე ეს იყო რუსეთში ოქტომბრის გადატრიალებამდე. ჩვენს ბურჟუაზიას ყავს ლეგალური და არა ლეგალური შეიარაღებული დამცველნი, რომელთა წინააღმდეგ ბრძოლა გაცილებით ძნელია.

გერმანიის ჯარი დაქირავებული ოფიცრებისა იუნკერებისა და მათი გავლენის ქვეშ მდგომ ჯარისკაცებისაგან შესდგება, წინააღმდეგ 1917 წლის რუსეთის რევოლიუციონური ჯარის შემადგენლობისა. აგრეთვე ბურჟუაზიას ჰყავს ძლიერი „მწვანე პოლიცია“.

გერმანიის გლეხობა კონსერვატიულია და ამ მხრით არსებითად განსხვავდება რუსეთის გლეხობისაგან. ჩვენი სოფლის გლეხობა ნაწილობრივ მაინც „კულაკურია“, ხოლო „ბატრაკები“ მცირე რიცხოვანია და აუცილებლივ რევოლიუციონური. ყველა ამ მიზეზებმა შეაფერხეს და დაგვიანეს რევოლიუცია გერმანიაში.

შემდეგ „როტეფანეს“ რედაქტორები შეეხენ რევოლიუციის ფაქტორებს გერმანიაში და აღნიშნეს, რომ მთავარი ფაქტორი სოციალური რევოლიუციისა ჩვენს ქვეყანაში არის მუშათა საშინელი ეკონომიური მდგომარეობა.

ვერსალის ხელშეკრულებისაგან გამომდინარე უბედურებანი ადგილობრივი ბურჟუაზიის თავაშვებულ ექსპლოატაციასთან ერთად ქმნის გერმანიის მუშათა კლასისათვის სოციალისტური რევოლიუციის აუცილებლობას. მარკის ფასი ეცემა, სიძვირე დიდდება, ხოლო სამუშაო ხელფასი არ დიდება გერმანიაში. პური გაძვირდა ტ მით სარგებლობს „კულაკობა“ და მემამულეები. მუშები იკვებებიან „ხოლოდ და მხოლოდ პურით და ნახარში წყალით“. ეს მდგომარეობა მუშათა კლასისა, აახლოებს მას რევოლიუციას და შეაქვს ძირითადი გარდატეხა მის განწყობილებაში დიქტატურის საკითხისადმი.

საბჭოთა ფედერაციას მუშები, ისე როგორც ჩვენ, უყურებენ როგორც თავიანთ მაცხოვლებლებს. ისინი ცდილობენ დაეხმარონ რუს ამხანაგებს.

„თქვენ იცით, რასაკვირველია, რომ ერთ დროს ჩვენში იყვნენ თქვენგან გადმოსულნი წითელ არმიელები. გერმანიის ბურჟუაზიამ ისინი მოათავსა საკონცენტრაციო ბანაკებში. შემოზღუდა იგინი ისრიანი სინით და სტანჯავდა მათ სიმშილით. ხოლო ჩვენი მუშები კი რითაც შეეძლოთ ყოველგვარად ეხმარებოდენ წითელ არმიელებს. ისინი იღებდენ წვლილს თავის უმნიშვნელო გასამრჯელოდან და ამით სიმშილობის სიკვდილისაგან იფარავდენ წითელ არმიელებს. შემდეგ ისინი ეხმარებოდენ რუსეთის გლეხობას—დამშეულ ვოლგის მხარეს, ეს თქვენც იცით. ამ ერმად საზღვარგარეთელ მუშების დამშეულთა დამხმარე კომიტეტებს ქმნიან ეკონომიურ კომიტეტებათ. ამ კომიტეტებ ს მიზანია დახმარება აღმოუჩინოს საბჭოთა რესპუბლიკების პროლეტარიატს ტექნიკური ინსტრუმენტებით, მანქანებით, კვალიფიციური მუშების არტელებით და სხვა.

შემდეგ სტუმრები შეეხენ გერმანიის სხვა და სხვა პარტიებს და აღნიშნეს, რომ შემთანხმებელთა გავლენა თუმცა ჯერ კიდევ ძლიერია, მაგრამ ეს გავლენა თანდათანობით ეცემა და სუსტდება. შეიდემანელებს ყავთ დაახლოებით ერთი მილიონი წევრი, კომუნისტურ პარტიას —40.000 წევრამდის, ცოტა უფრო ნაკლები—დამოუკიდებლებს. შეიდემანთა რიგებში ხდება ძალთა დაშლა „ე. ი. ხაუკეთესო ნამდვილი მუშური ელემენტები შორდებიან მას და უერთდებიან კომუნისტურ პარტიას. შეიდემანელებში უმთავრესად რჩება მერესტორანე, მედუქნეები და სხვა და სხვა წვრილ ბურჟუაზიულ მეწარმეური ელემენტები, დამოუკიდებელთა მემარცხენე ელემენტები თანდათან გვიახლოვდებიან, ხოლო მემარჯვენე ფრთა ხელმძღვანელებითურთ ილტვის შეიდემანელებთან გაერთიანებისაკენ.

რაც შეეხება უკანასკნელს ამბებს გერმანიაში, იგი გვეუბნება, რომ ბურჟუაზიის თანამედროვე პოლიტიკა „უფრო გერმანიის მუშების წინააღმდეგ არის მიმართული, ვინემ რეაქციის წინააღმდეგ“. შესაძლებელია მონარქისტული გადატრიალებაც, მაგრამ მას მხოლოდ რამოდენიმე დღის სიცოცხლე ექნება. გერმანიას იხსნის მუშათა მთავრობის შექმნა, რაც იქნება პირველი საფეხური პროლეტარიატის დიქტატურის გზაზე.

როდესაც ამ საფეხურს ჩვენ გავცდებით და შემდეგ გერმანია გახდება საბჭოთა რესპუბლიკათ, მაშინ მის და საბჭოთა რუსეთის შორის მოხდება არა მარტო ურთიერთი ცნობა, არამედ მათ შორის „დამყარდება განუწყვეტელი მჭიდრო პოლიტიკური და ეკონომიური კავშირი.

მოქმედების კომიტეტები (ანუ საკონტროლო კომიტეტები) უდიდესი მონაპოვარია მუშათა მთავრობის შექმნისა და გერმანიის საბჭოთა რესპუბლიკათ გადაქცევის გზაზე.

საკონტრიბუციო საკითხი მძიმე ტვირთათ აწვება გერმანიის მუშათა კლასს განსაკუთრებით, ანტანტისაგან დაარსებული კონტროლი გერმანიის ფინანსებზე პირველი ნაბიჯია გერმანიის ხალხის ანტანტის მონებად გადაქცევის გზაზე.

„ის რაც ახლა ჩვენში ხდება, ჯერ კიდევ არ არის სამოქალაქო ომის ცეცხლი, რევოლიუცია, მაგრამ იგი უეჭველად მისი მომზადებაა. არსებული მდგომარეობა დაახლოებით შეიძლება შეადაროთ იმას, რაც ხდებოდა რუსეთში 1917 წლის სექტემბერში. ეს ჩვენი „სექტემბერია“ მოყვება თუ არა ამას „ოქტომბერი“ ერთი კვირისა, თვისა თუ უფრო დიდი ხნის შემდეგ, ძნელი სათქმელია, მაგრამ ამ „სექტემბერის“ შემდეგ „ოქტომბერი“ უეჭველად მოვა. ვერსალის ხელშეკრულება და ანტანტისადმი მონური დამოკიდებულება მოისპობა და მაშინ გერმანიის პროლეტარიატსა და საბჭოთა ფედერაციის შორის დადებული იქნება არა რაპალოს ფაბეს“ რედაქტორებმა.

ᲛᲔᲜᲨᲕᲘᲜᲔᲑᲘ

4.

მუშათა კოოპერატივის ხელმძღვანელ ორგანოსა და ამ კოოპერატივის წევრთა შორის ვერ არის მჭიდრო ორგანიული ურთიერთობა დამყარებული. გამგეობა ანუ კოლეგია არჩეულია არა პირდაპირ წევრთა მიერ საზოგადო კრებაზე, არამედ სხვა და სხვა პროფ. კავშირების გამგეობებისაგან. ამიტომ არის, რომ წევრები ვერ იცნობენ კოოპერატივის ხელმძღვანელთ, ხოლო ეს ჯკანასკნელნი ნაკლებად იცნობენ და ნაკლებ ანგარიშს უწევენ წევრთა მოთხოვნილებებს, მათ საჭიროებას. საქმის ასეთ მდგომარეობას, ხელმძღვანელთა და წევრთა ასეთ ურთიერთ დამოკიდებულებას შესაძლებელია მომავალში მეტად ცუდი შედეგი მოჰყვეს ისეთ დიდ და სასარგებლო დაწესებულებისათვის, როგორიცაა მთლიანი მუშათა კოოპერატივი. ეს რომ ასე არ მოხდეს და კოოპერატივმა შესძლოს მისი მოვალეობის უკეთ და სავსებით შესრულება, საჭიროა ამ დაწესებულების რეორგანიზაცია იმ ანგარიშით, რომ ყველა წევრი რაც შეიძლება უფრო დაუახლოვდეს თავის საკუთარ ორგანიზაციას და რამდენადაც შესაძლებელია ჩაებას მას მუშაობაში.

მთლიანი მუშათა კოოპერატივის წარსულ მოქმედებას რომ თვალი გადავლო, თქვენთვის აშკარა გახდება, რომ არსებული დეფიქტები ნაყოფია სწორედ არსებულ არასასურველ დამოკიდებულებისა წევრთა და კოოპერატივის ხელმძღვანელთა შორის. მაგ. ჩვენ ვიცით, რომ კოოპერატივმა ვერ შესძლო ამდენი ხნის განმავლობაში პურის გამოცხობის სასურველად დაყენება. მუშათა კოოპერატივის პური ხშირათ ცომი და უვარგისი იყო, რაზ დაც პრესამ არა ერთხელ მიაქცია გამგეობის ყურადღება. მიუხედავად ამისა ხაქმეს მაინც არაფერი ეშველა და მუშები იძულებულნი გახდნენ ბევრ ადგილას უარი ეთქვათ კოოპერატივის პურის მიღებაზე. და ეს მოხდა სწორედ მაშინ, როდესაც ტფილისი კარგი ლირსების პურით ავსილი იყო. ამით გამგეობამ დაამტკიცა, რომ მას პურის გამოცხობის მოგვარება არ ძალუძს და ეს კი რა თქმა უნდა მას დადებითად ვერ ჩაეთვლება. პურის გამოცხობა და წევრთათვის მიწოდება ეს სულ უბრალო საქმეა დღევანდელ პირობებში და თუ გამგეობამ ამ უბრალო საქმის მოგვარება ვერ შესძლო რიგიანად, უფრო დიდ და სერიოზულ საქმეს როგორ უნდა გაუძღვეს? მოსავლის, ხორბლეულის რეალიზაცია უკვე დამთავრდა პურიან რაიონებში და ჩვენ არ ვიცით რა გააკეთა მთლიანმა კოოპერატივმა ან რის გაკეთებას აპირებს, რომ ხორბლეულობა დღესვე შეიძინოს, სანამ ფასები დაწეულია და ამნაირად წევრები ხორბლეულის საგრძნობი რაოდენობის მომარაგებით უზრუნველჰყოს: სამაგიეროდ ვიცით, რომ ქართულ კახეთში ჩარჩები და სპეკულიანტები „დიდ“ საქმეს აკეთებენ და ჩალის ფასად იგდებენ ხელში ჭირნახულს, რომელსაც შემოდგომაზე ჩამოიტანენ ტფილისში, ჩაჰკიტავენ საწყობებში და ნელ-ნელა, შეჰქმნიან რა ხელოვნურად პურის კრიზისს, ასწევენ ფასებს. დღეს თუ გლეხებს აძრობენ ისინი ტყავს და სარჩო საბადებელს ხელიდან აცლიან, შემოდგომაზე და ზამთარში კიდევ მუშებს გაძრობენ ტყავს. რომ ეს ასე არ მოხდეს, მუშათა კოოპერატივს ადრევე უნდა გაეთვალისწინებია ყოველივე და მოსავლის რეალიზაციას მომზადებული დახვედროდა და ჩარჩ.-ბაცაცებისათვის მოესპო ყოველივე მოქმედების შესაძლებლობა. აქ უსახსრობა მაინც და მაინც არ არის მოსაფანი. ამ ორი კვირის წინად კახეთში ხორბალს ფუთს 100 ათას მანეთში იყიდდა კაცი და კოოპერატივი რომ მისულიყო მუშებთან და ეთქვა—ეი ამხანაგებო, ასეთია საქმის მდგომარეობა, დღეს ასე დაბალ ფასებშია შესაძლებელი ხორბლეულის შეძენა, მაგრამ თუ დავიგვიანეთ, ხვალ ერთი ორად და ერთი სამად გაძვირდებაო, ჩვენ დარწმუნებული ვართ, მიუხედავად იმისა, რომ მუშები ისედაც გაჭირვებულნი არიან, კიდევ გაიჭირვებდენ და თითო მილიონს მაინც იშოვიდენ კოოპერატივში შესატანად. ხორბლის შესასყიდად. მილიონით კი ათი ფუთი ხორბლის ყიდვა შეიძლებოდა და ათი ფუთი ხორბალი კი საკმაოდ უზრუნველჰყოფს მუშის ოჯახს ოთხი-ხუთი თვის განმავლობაში.

მუშებისათვის საჭიროა კიდევ საზამთროდ კარტოფილი, ყველი, ლობიო. ამათ შესასყიდლად მუშები დღესვე მისცემენ დიდი სიამოვნებით კოოპერატივს სპეციალურ დამატებითი თანხას, მაგრამ ამისათვის საჭიროა მუშებთან მისვლა და აგრედვე მუშების მისვლა კოოპერატივთან, გამგეობის მიერ მუშათა მოთხოვნილებების გაგება, ხოლო მუშების მიერ ამ მოთხოვნილების კოოპერატივისთვის გაცემა.

ნაცვლად ამისა ჩვენ ვხედავთ, რომ ბევრ დაწესებულებებში მუშები ემზადებიან, რომ თითონვე მოიმარაგონ საზამთროდ პირველ მოთხოვნილების საგნები, ეს კი არ არის სასურველი, ვინაიდან სწორედ ამისათვის არის მოწოდებული მუშათა მთლიანი კოოპერატივი და თუ მუშები მას ზურგს შეაქცევენ და თავისთვის დაიწყებენ მოქმედებას, კოოპერატივი რიღასმაქნისი იქნება.

გაზეთებში იყო გამოცხადებული, რომ საქართველოს სახალხო კომისართა საბჭომ მთლიან მუშათა კოოპერატივს სახალხო ბანკში კრედიტი გაუხსნაო. კოოპერატივი, ეტვი არ არის ამ კრედიტს სწორედ სურსათ სანოვაგის შეძენას მოახმარს, მაგრამ ჯერ ერთი, რომ დაგვიანებულია, ხორბლეულის დიდი ნაწილი უკვე ჩაიგდეს ხელში სპეკულიანტებმა დღეს ფასმა ჭირნახულზე საგრძნობლად აიწია და მეორეც, არა მგონია სახალხო ბანკმა იმდენი თანხის გაცემა შესძლოს, რომ მისით სავსებით შესაძლებელი გახდეს მრავალ ათასიან წევრთათვის საკმაო სურსათ-სანოვაგის მომარაგება

მთლიან მუშათა კოოპერატივის ადრე დაარსებულმა კოოპერატივებმა იმიტომ დაჰკარგეს მუშების ნდობა, რომ ამ კოოპერატივის ხელმძღვანელნი ვერ დაუახლოვდენ მუშებს და მათგან „დამოუკიდებლად“ მოქმედებდენ. სწორედ ამან მოუმზადა ნიადაგი წმინდა მუშურ კოოპერატივს, რომელიც მარტო სახელით კი არ უნდა იყოს მუშური, არამედ საქმით, თავისი პრაქტიკული მოღვაწეობით უნდა დაუმტკიცოს მუშათა კლასს,

რომ ის სხვა კოოპერატივებისაგან განსხვავდება და მუშათა მოთხოვნილებებს ანარეკლს უწევს და მათი დაკმაყოფილებისათვის ზრუნავს.

ვინც კარგად გაეცნობა მუშის ფსიხოლოგიას, ის დარწმუნდება, რომ მუშას საშინაოდ სძულს ყოველგვარი კანცელარჩინა და ზედმეტი ფორმალიზმი. ამიტომ მუშათა კოოპერატივში მომუშავეებმა ზ ხელმძღვანელებმა უნდა გაიგონ, რომ მუშათა კლასის ნდობის მოპოვება ძვალი ჩინოვნიკური მოღვაწეობის მეთოდით არ შეიძლება. „რეპორტებს“ და მოხსენებებს ნაკლები გასავალი აქვს მუშებში, ხალხი პრაქტიკულ საქმიანობას მოითხოვს სასარგებლოდ ყველა დაინახავს და შესაფერისადაც დააფასებენ.

ე. ტ—ძე.

ქართული თეატრის გარეშე

საქართველოს ცენტრალურ საბჭოთა კომიტეტმა წამოაყენა ქართული თეატრის საკითხი. რამდენი ხანია ეს საკითხი დისკუსიის საგანია, ბევრ მოხსენებას ჩვენ კულტურის საკითხთა საიდან? ბევრი დავიყარა მის გარშემო, ბევრი დაიწერა, ეფერა მეტი ითქვა, მაგრამ საქმეს არა ეშველა რა.

ეხლა ეს საკითხი მოაქვს საბჭოთა კომიტეტს. მოსკოვიდან ჩამოსულმა რეჟისორმა ვ. ხ. ანდ. ბეკ დალიშვილმა, რომელიც არის მოსკ. საბჭოთა თეატრის მეორე სტუდიის პირველი რეჟისორი და ჩამოსულია ტფილისში საგანგებოდ თავისი სტუდიით. ე. ბ. ბეკ-ალიშვილი 17—18 წელია მუშაობს მოსკოვის საბჭოთა თეატრში და მიზანი ჰქონია უკვე ადრეთ მომხალებულმა საბჭოთა გუშინოს საბჭოთა თეატრს.

პირველი მოხსენება წაიკითხა რეჟისორმა ალ. წუწუნავამ ივლისის 31 საღამოს ხელოვნთა სასახლეში. მან აღნიშნა, რომ ქართული თეატრს არა აქვს ის დიდი და ძლიერი ტრადიცია, რომელზედაც ეყრდნობა სხვა ერთა თეატრები, ამიტომ ჩვენში საოპერო მუშაობას-ვერ მიეცა გარკვეული სისტემა და ატარებს პარტიზანულ ხასიათს. ასეთ ის ინიციატორი, შეიტანს ჯაფუს ეწყობს მუშაობას, მიჰყვ სეზონი. შემდეგ გამდის მეორე მოთხოვ და ასე პარტიზანული გზით მიდიოდა დღემდის ჩვენი თეატრის განვითარება, რამაც თითქმის ვერ ვთარი შედეგი ვერ მოგვცა, მიუხედავად იმისა, რომ გვყავდა და გვყავს მეტად ნიჭიერი მახიობნი და ბრწყინვალე რეჟისორები.

ეხლა ჩვენ საკუთარ ბედ მოღვაწეობა ოთხი სხვა და სხვა თვალთახედვა, ხალხი ერთ ერთ პრინციპზე, ერთ ნიადაგზედ შეთანხმება ძნელია.

ქართველი საზოგადოება უფრო გაანალიზებულია დღეს, ვინ ქართველი მსახიობნი და ამიტომ ჩვენი თეატრი ვერ აკმაყოფილებს ხალხს.

საბჭოთა შეიქმნეს ახალი თეატრი, თეატრი თანამედროვე. ამის საბჭოთა-ბც დიდი ხანია შეგნებულია ყველას მიერ, ოღონ ბევრი ცდა ჩვენი თეატრის ალორძინებისა, მაგრამ არაფერი გამოვდა. ხალხს უნდოდა ჯუვაბა, შინაარსი, ინტერესი და სხვა. აქ ისეთი პირობებია შექმნილი, რომ პირდაპირ შეუძლებელი ხდება ჩვენი თეატრის წინაკაბი აქვე მოგზაურობა.

ალბათ ალბალ თავი უნდა გავანებოთ პარტიზანობას, სეზონებს და შეეფადეთ სერიოზულ მუშაობას ჩვენი თეატრის აღორძინებისათვის. ამ საათვის კი მიზანი ერის აზრით საბჭოთა დაარსდეს მოსკოვის საბჭოთა თეატრთან ქართული სტუდია და გაიგზავნოს იქ სამეცადინოთ ნიჭიერი ახალგაზრდები.

ამ რიგად შეიქმნება კადრი მომზადებული პირთა, რომელიც საფუძვლიანად დაეუფლება საოპერო საქმეს ჩვენში და გაანვითარებს მას.

მოხსენების შემდეგ გაიმართა კამათი, რომლიდანაც გამოირკვა, რომ ქართველ ხალხს ჰქონია თეატრალური ტრადიცია, როგორც მ. გ. ბეროკოვა, თეორი გიორგობა და სხვა. გარდა ამისა არსებობენ, რომ XII საუკუნეში ყოფილა რადაც სხვა. ეგზ. ვფიქრობთ, რომ ყოფილა თეატრის ჩანასახი, მაგრამ მონოლოგების შემოსვლამ ეკ ნ დასწია ჩვენი ეროვნული და გაქრა ძველი კულტურის ნაშთები.

ყველა ალიარებდა, რომ არსებული ქართული თეატრი თითქმის არარაობაა და საჭიროა განსაკუთრებული ზომების გამოხატვა ახალი თეატრის შესაქმნელად. გამოთქვა ისეთი აზრიც, რომ ემკობესია სულ წესყოფის ქართული წარმოდგენები, სანამ მომზადდებოდეს ახალი ძალები და შეიქმნებოდეს ახალი თეატრი.

კამათში მონაწილეობას ღებულობენ: კ. ანდრონიკაშვილი, შ. დადიანი, კ. გამსახურდია, პ. იოსელიანი, ტ. ტაბიძე და სხვები. ამ ღამის კამათი ვერ დასრულდა და გადაიდო მეორე დღისათვის.

აგვისტოს 3 რველს იმავე დარბაზში მოკლე მოხსენება გააკეთა ვახტანგ მეგ-დელიშვილმა. მან აღნიშნა მოსკოვის საბჭოთა თეატრის დამსახურება საოპერო ხელოვნებაში, დაახასიათა ძალიერ სიმპატიურად იქ წარმოებული დიდი მუშაობა, ახალი გზების ძიება, აღნიშნა, რომ თვალმოყრილია საუკეთესო ძალები როგორიცაა არტისტები, თუ რეჟისორ-პედაგოგები და ინსტრუქტორებიო.

ყოველივე ამის გამო, თუ გვინდა შევქმნათ ახალი ქართული თეატრი უნდა დავარსოთ დრამატიული სტუდია მოსკოვის საბჭოთა თეატრთან. მომეცეთ 10—15 ნიჭიერი ახალგაზრდა და ს. წლის განავლობაში მაიგან მოვამზადებ ისეთ მუშაკებს, რომელნიც საოპერაში ჩაუდგებიან და მეოთხეურობას გაუწევენ ახალ თეატრის განვითარებას.

მოხსენების შემდეგ გაიმართა კამათი, რომელმაც მეტად ცხარე ხასიათი მიიღო. ჩვენ საჭიროდ არ მიგვაჩნია ამაზედ შეჩერება ან მკითხველს გავაცნობთ მოკლეთ მთავარ აზრებს.

ერთნი ამტკიცებენ: ქართული დრამატიული სტუდია უნდა დაარსდეს აუცილებლად ტფილისში, ვინ იცის შეუძლებელია რუსეთში შეასწავლონ ახალგაზრდებს ქართული ენა ან დიქცია. გარდა ამისა მოსკოვში ჩვენი ახალგაზრდები ან გარეულ ან შეითვისებენ რუსულ ფსიქოლოგიას და აქ გადმონერგავენ რუსულ თეატრს. ჩვენთვის კი საჭიროა ორიგინალური ეროვნული თეატრი.

მეორენი მიუთითებენ: ტფილისში ახალი საოპერო ძალების მომზადება შეუძლებელია. ამას ათგზელობრივი სპეციალური ატმოსფერა უწყობს ხელს და არც საჭირო მასწავლებლები მოგვეპოვება. მაგრამ თვალის თეატრთან არსებულ ქართულ დრამატიულ სტუდიაში, მარტივ. ფილვა ასწავლის ქართულად, დანარჩენები სულ რუსები არიან და რუსულად ასწავლიან. ამიტომ მომავალი სტუდია უნდა დარჩეს იქ, სადაც საუკეთესო ძალებია და პროფესორებიც ხელს უწყობა სერიოზულად მიცადინეობის. ასეთია მოსკოვის საბჭოთა თეატრი. გარეულების შიში კი სრულიად ზედმეტია.

მესამენი იზიარებენ იმ აზრს, რომ ტფილისში დაარსებული სტუდიიდან დიდი არაფერი გამოვა. მაგრამ მოსკოვის საბჭოთა თეატრის ნიჭიერ ლოსფერად გაზვადებულია. არ შეიძლება რუსებს ქონდეს ყველაზე უკეთესი თეატრი, ვინაიდან მათ არა აქვთ დრამატიული, საოპერო თეატრისა. თითონ რუსები ევროპელებისაგან სწავლობენ, მათი მოწაფენი არიან და რაღა იმ მოწაფეებიდან ვისწავლოთ, უჯობესია ჩვენ მათი მასწავლებლებისგან ვისწავლოთ და მივმართოთ უშუალოთ ევროპასო. გავგზავნოთ ახალგაზრდები ბერლინში ან პარიზში და იქ უფრო შეისწავლიან საოპერო ხელოვნებასაო. გარდა ამისა ეს ხელს შეუწყობს ჩვენ ჩვენ სულიერ ემანსიპაციას რუსული კულტურის გავლენისაგანო.

ამ სამ დებულების გარშემო ტრიალებდა კამათი, რომელიც გაგრძელდა მესამე დღისაც, აგვისტოს 2-ს საპასუხო სიტყვაში მომხსენებელმა, ვ. მეედელიშვილმა განცვიფრება გამოთქვა: როგორ შეიძლება იმის შიში, რომ სამ წელიწადში კაცი გადაგვარდეს და გაბუდეს? ან როგორ იფიქრეთ, რომ მე მოვამზადებ არტისტებს რუსული ფსიქოლოგიით ან ალმოვნერგავ აქ რუსულ თეატრსო? მე ხელოვნებას ვემსახურები და ნამდვილი ხელოვნება არ შეიძლება იყოს ბრმა მიბაძვა და შაბლონის გადმოღება, ხელოვნებას უანთოდ ორიგინალური და თვისებური.

სათეატრო ხელოვნების შესასწავლად რომ საკმარისი იყოს მხოლოდ მასწავლებლები, მაშინ რასაკვირველია ზედმეტი იქნებოდა ქართული სტუდიის მოსკოვში გატანა. მასწავლებლებს ჩამოვყვანით აქ, ეს უფრო ადვილია იქნებოდა. მაგრამ ამ გზით, მშრალი გატანებით, სათეატრო ხელოვნება არ შეისწავლება. აუცილებელია უნაკლო მაგალითებზედ, მითითება, ჩვენება იმისი, რისაც სიტყვით ასწავლი. მოსკოვში კი საკითხისა ნამუშევია. აქ შეიძლებოთ ჩვენთ ყოველივე ერთ-ერთ სტუდიაში ან თეატრში. ეს არის მთავარი და ამიტომაა საჭირო ქართული სტუდიის დაარსება მოსკოვის საბჭ ტვრო თეატრთან. რაც შეეხება დაქცევას და ხმის დაყენებას, ამისათვის სრულიად არაა აუცილებელი ქართული ენის სპეციალისტი. აქ

ესერების პროცესი

სიტყვის დასასრულში ალენოვი ეკვეს დაუსვა, ის ამტკიცებს, რომ დაშვებული ყველა დანაშაულობანი ანენსტიამ ეპატიეა, გარდა ტერორისტული აქტების მოწყობაში არაპირდაპირი მონაწილეობის მ ლებისა, მაგრამ დაშვებულ წითელ არმიაში მოღვაწეობით დაამტკიცა, რომ საშინი კა არა, საბჭოთა რუსეთისათვის საასარგებლოც არის.

— თავის სიტყვაში შუბინი ამბობს, რომ სემიონოვმა ბრალშურის გამოშვებით გადაიდო ყუმბარა ესერებს პარტიაში ეცოდა რა, რომ ეს ყუმბარა პარტიას ყოველისა თვითონ მას მოხვდებოდა. დარწმუნდა რა პარტიის მეხანათობაში, სემიონოვი გახდა აშკარა მისი მტერი. მაგრამ აშკარა მტერი—გამცემელი არ არის.

ეკითხებს რა ანალიზს იმ რეზოლუციებს, რომელიც მიღო პარტიამ, არაფერს არ ამბობს ეკას რეზოლიუციებზე ტერორის წინააღმდეგ, ეკითხებს რა ანალიზს სემიონოვსა და პირველი ჯაფის ბრალდებულთა ჩვენებებს, შუბინი დაასკვნის, რომ ერთად ერთი სიმართლე თანახლოს მდგომი ვერცია არის სემიონოვის განმარტება, რომ მებრძოლ ტერორისტულ მუშაობას ეკა ხელმძღვანელობდა.

ბრალდებული ეკა ტრი თვით ეყარებიან სემიონოვის ბროშურებს და ალიარებენ იმას, რის უარყოფაც არ შეიძლება. მათ ალიარეს ექსპროპრიაციის მოწყობა კიევში, მთელი საქმიანობა მეშაობა, მაგრამ მას, რაც მისთვის ხელსურული არ არის, ისინი განკენ ივიწყებენ. ობიექტიური ლოგიკა გვიკარნახებს იმას, რომ ბრალდებულ ეკა ტრებს არ აქვთ არავითარი საბუთი უარი განცხადონ სემიონოვს ბროშურის მეორე ნწილზედაც. ჩერნოვი, რომელიც გამოვდა სემიონოვს ბროშურის წინააღმდეგ, აუჩქიბდა საკითხს არა ისე, როგორც ამას ის დოდენ ბრალდებული ეკა ტრები. ეს წინააღმდეგობანი სულ მარტივად ახსნება. როდისაც ჩერნოვი ალაპარაკებდა ამას წინააღმდეგ, მან არ იცოდა როგორ ჩვენებებს მისცემენ სასამართლოში ბრალდებულები, როგორი სურათი დაახატებოდა საერთოდ პროცესის დროს.

ეკატერინა გამოფხიზლა არა მარტო ერთი სემიონოვი, ამბობს შუბინი. ციხეში დაბადებულმა ფ ქრებმა შესცვალა ძალიან ბევრის განწყობილება, მათ შორის ბრალდებულ ვედენიაპინის აზრიც, რომელიც ალემდე დარჩა ერთგული ესერების პარტიისადმი.

ვედენიაპინი დიდი მოფიქრების შემდეგ ციხეში მივიდა იმავე დასკვნამდე, რა დასკვნამდისაც მივიდა სემიონოვი. ვედენიაპინმა შეიცვალა თავისი განწყობილება და აზრი, საგანგებო კომისიისათვის წარდენილ განცხადებაში, რომელიც მან დიდი ყოყმანის შემდეგ დასწერა. ვედენიაპინმა განაცხადა, რომ ის მიმხრეა ბრძოლისა, პოლონეთის ანტანტის და ვრანგელის წინააღმდეგ და მზად არის ყოველგვარი დახმარება გაუწიოს წითელ არმიას.

ის გამოსთქვამს აგრეთვე სურვილს ჩაეწეროს წითელ არმიის რიგებში.

„მე პირადად, სწერდა ვედენიაპინი, ვერ წარმომიდგენია სხვანაირად მოქცევა და საჭიროდ დავინახე მხარი დაუჭირო ინტერვენციის და ბოლოკადის წინააღმდეგ ბრძოლას და ანტანტის მიერ საბჭოთა მთავრობის ალიარებას. მე საჭიროდ მიმაჩნია მხარი დაუჭირო წითელ არმიას ბ ზურგს. 2 ნახ. თვე ვსცდილობდი ამის განხორციელებას, მაგრამ საამბოხოდ ეს მე არ შემეძლო.

სემიონოვის უარყოფა ესერების პარტიასთან დაწყო ბევრად უფრო ადრე მისი განცხადებისა, წითელ არმიაში ჩწერის საკითხის შესახებ მისი უთანხმება ეკა ტრებთან გამოირკვა მაშინ, როდესაც ეკა ტრებმ არ დართო ნება მოეწყოთ ტერორისტული აქტი დენიკინის წინააღმდეგ და განაცხადა, რომ დენიკინი აშკარად არ სდევნიდა ესერებს პარტიასო.

მთელ რიგ ფაქტებით შუბინი ამტკიცებს, რომ პარტიას (გამოტოლებულია) დენიკინთან, ებრძოლებოდა მას და ამიტომ არ შეეძლო მიეცა დასტური აქტის მოსაწყობად.

როდესაც სემიონოვი სწერდა თავის ბროშურას, ის ეყოფებოდა საზღვარ გარეთ და ხედავდა, როგორ მუშაობას წარმოდგა ადმინისტრატიული ცენტრი და ესერების პარტიის სხვა ორგანიზაციები საბჭოთა ხელისუფლების წინააღმდეგ. რათა ხელი შეეშალა ამ მუშაობისთვის, სემიონოვმა გადასწყვიტა უელაფრის გამოქვეყნება.

უკითებს რა რეზიუმეს თავის სიტყვას, შუბინ დასასკვნის: ბროშურის პირველი ნაწილი ალიარებულია თვით ბრალმდებელის მიერ. მეორე ნაწილ მტკიცდება მოწმეთა ჩვენებით და საქმესთან დ რთული დოკუმენტებით. შუბინი აბრალებს, რომ უმაღლეს ტრიბუნალს წინაშე დგას ის სემიონოვი, რომელმაც წოჰკოა ვოლოდარსკი და თავ დაესხა ლენინს. თუ რომ მასში დარჩა ძველი სემიონოვი და ეს ძველი სემიონოვი მოსპობილი არ არის, მაშინ ის სემიონოვი, რომელიც ზის ბრალდებულის სკამზე უნდა მოისპოს. ძველმა სემიონოვმა თავისი თავი თვით მოისპო—ახალი სემიონოვის სიცოცხლე საჭიროა რევოლიუციისათვის. სიტყვის დასასრულში ის ამბობს, რომ ის დანებით მოითხოვს ტრიბუნალისაგან ისეთი განჩინის გამოტანას, რომელიც ამბობს, თქვენ ხართ პროლეტარიატის ერთგული ვალები, საკუთარის შეგნებით დადგეთ მას რიგებში, ატარეთ პროლეტარიატის დროშა.

სასამართლომ მოსთხოვა ესერებს, რომ მათ ხმა მაღლა განეცხადებინა რომ მათ არაფერი საერთო არ აქვთ ადმინისტრატიულ ცენტრის დოკუმენტებთან.

კონ თავის სიტყვაში ეხება სტასოვსკის და ჟასოვის დახასიათებას, რომელთაც ის ახასიათებს, როგორც ნამდვილ და გულწრფელ მებრძოლებს, რომელთაც ახალგაზრდობიდანვე დაიწყეს რევოლიუციონური ბრძოლა და მიუხედავად კატორღისა და დევნისა ბოლომდის იბრძოდენ. ისინი სულით და გულით ემსახურებოდენ იმ საქმეს, რომელიც მათ სწამდათ, მაგრამ ხანგრძლივ სულიერ პროცესის შემდეგ, მათ გასწყვიტეს კავშირი პარტიასთან. ვინაიდან ეკვი შეეპარათ ხელმძღვანელებისადმი.

ათავებს რა თავის სიტყვას, კონი მიმართავ ტრიბუნალს და ეკითხება—სთვლით თუ არა მათ პროლეტარიატის ერთგულ შვილებათ (კონი აშვერს თითს თავს ბრალდებულებისკენ) თუ თქვენ მათ არ სცნობთ ერთგულად, სასტიკად დაასამართლეთ ისინი. მე პირადად ვფიქრობ ტრიბუნალმა თავისი ვერდიქტით უნდა დაუბრუნოს მათ არა მარტო სიცოცხლე, ალბამედ რევოლიუციონური პატივიც.

გერმანიის ამბები

ბერლინ-ვიენა-ლონდონ-ბერლინ-ბერლინ-ბერლინ

უცხოეთი

ახალი კაბინეტი პოლონეთში.

რომი. 3 აგვისტო. საბოლოოდ შესდგა ახალი კაბინეტი. ამ ჯერ ასეთი შემადგენლობით: ნოვაკი—მინისტრთა საჭეს თავმჯდომარე, კენინკი—შინაგან საქმეთა მინისტრი, სოსნკოვსკი—სამხედრო მინისტრი, ლოსიკოვსკი—სამართლიანობის მინისტრად, ორი უკანასკნელი იკუთვნიან ჯიოლიტის პარტიას. სახელმწიფო კონტროლიორად დანიშნეს პარატორე—ნიტის ჯუფსა, განთავისუფლებულ ოლქების მინისტრად დანიშნულია ლოკანი—დ მოკრატი, დანარჩენი მინისტრები—ძველი კაბინეტის წევრები არიან.

ფაშისტები იმუქრებიან.

ბორდო. 3 აგვისტო. ფაშისტები იმუქრებიან, რომ ხვალ ისინი მობილიზაციას გადაკეთებენ ყველა თავის ძალებს, თუ კი სოციალისტები მომავალშიც გაგრძელებენ გაფიცვის დახმარებას. მაგრამ ფაშისტები თავის მოქმედებას უკავშირებენ მთავრობის მოქმედებას.

წესირების დაცვა.

რომი. 3 აგვისტო. დღეს გამართება მინისტრთა საჭის პირველი სხდომა, რომელზედაც განხილვენ საკითხს საზოგადოებრივი წესიერების აღდგენის შესახებ.

ფაქტის ცირკულიარი.

რომი. 3 აგვისტო. კაბინეტის თავმჯდომარე ფაქტა შეუდგა თანამდებობის აღრეფოლიბას; მან დანიშნა პრეფექტ ტ'ს ცირკულიარი, რომელშიც მოუწოდებს მათ დაეხმარონ მთავრობას მის მუშაობაში.

იტალიის წარმომადგენლები

რომი. 3 აგვ. ლონდონს 7 აგვისტოს კონფერენციაზე იტალიის წარმომადგენლებად იქ ეგზავნებიან მინისტრები შანცერი და პარატორი.

ვალები

რომი. 3 აგვ. ბალფურმა მიმართა მოკავშირეებს ნოტით, რომელშიც ნათქვამია, რომ ინგლისს არ შეუძლია უარი სთქვას კრედიტებზე, რადგანაც უნდა გადუხადოს თავისი ვალები შეერთებულ შტატებს.

ლონდონის კონფერენცია

ნაუენი. 3 აგვ. „ეკონ. დეტიბას" ცნობით, როგორც სჩანს ლონდონის კონფერენციის პროგრამა არ აკმაყოფილებს საფრანგეთს, რომელსაც სურს, თუ შესაძლებელი იქნება, მიხნას ღონეს წესრიგიდან ნახევარი იქ მოხსენებული საკითხებისა.

პრესა ბალფურის ნოტის შესახებ

ბორდო 3 აგვ. ეხებიან რა ბალფურის ნოტას. გაზეთებს იგი მიაჩნიათ უფრო საზოგადოებრივი აზრისადმი მიმართვად, ვ ნემ დიპლომატიურ ქაღალდად. გაზ. „პტი პარიზიენი" ალნიშნავს ნოტის დიდ ულოვნებას, გარკვეულობასა და გულწრფელობას.

მოკავშირეთა ვალები

ბორდო. 3 აგვ. ბ ლფურმა მიმართა სახელმწიფოებს ნოტით, რომელშიც იგი მოითხოვს მოკავშირეების, ინგლისისა და გერმანიის ინგლისის სამხედრო ვალებს გადუმეტებას. მაგრამ ინგლისმა უნდა მოითხოვოს მოკავშირეთაგან ვალების დაფარვა იმდენად, რამდენადაც თვით მას დაჭირდება ამერიკის ვალების გადახდა. ლორდ-ხაზინადარმა განაცხადა თემთა პალატაში, რომ ინგლისის დელეგაცია, რომელსაც დავალებული აქვს მოლაპარაკება ინგლისის შეერთებულ შტატების ვალების კონსოლიდაციის შესახებ, ჩავა ვაშინგტონში 5 სექტემბერს.

მოლაპარაკება ახლო-აღმოსავლეთის ხელოთბის შესახებ

ბორდო. 3 აგვ. მოლაპარაკება ინგლისსა და საფრანგეთს შორის ახლო-აღმოსავლეთის საკითხის შესახებ კიდევ გრძელდება.

უმაღლესი სამეო

ნაუენი. 3 აგვ. ლორდ-ბალფურის ლონდონში შეკრიბება ემ ღლესი სამეო.

ბანკირების კომისია

ნაუენი. 3 აგვ. გაზ. „დეილი ტელეგრაფის" ცნობით, მომავალ კვირაში მოიწვევენ ბანკირების კომისიის სხდომას, რომელზედაც განიხილავენ კონტრიბუციისა და ჯერმანიის აღდგენის პირობების საკითხებს.

გერმანიის მარკა.

მოსკოვი. 31 ივნისი. საფრანგეთის ნოტის ბიერ გამოწვეული გერმანიის მარკის კურსის დაცემა, ძალიან დიდ გავლენას ახდენს გერმანიის საერთაშორისო მდგომარეობაზე. ბერლინის პრესა ალნიშნავს, რომ თითქოს არსებული შესაძლებლობა შეთანხმებისა, კვლავ ჩაიფუშა.

გაზ. „ობსერვერი" ადასტურებს საფრანგეთს და ამტკიცებს, რომ საბელმწიფო ბიუჯეტის წონასწორობა არ შეიძლება დამყარდეს იქნეს ხიშტებზე.

ბრძოლა პროდ ვშირგების წინააღმდეგ პოლონეთში.

მოსკოვი. 3 აგვისტო. პოლონეთში რეაქცია ილაშქრებს პროფ-კავშირთა წინააღმდეგ. ამ უკანასკნელ ხანებში დახურეს ბევრი პროფესიონალური ორგანიზაცია, აკრძალულია ლიტერატურა და ულტიმატულ გაანალიზებული საღამოების გამართვა. საიდუმლო პოლიცია ენერგიულად მოქმედებს და ატარებს პროფ-კავშირთა მრავალ წევრებს.

„ავანგარდის" განცხადება.

მოსკოვი 3 აგვისტო. „ავანგარდი" აცხადებს, რომ ამიერიდან პარლამენტის სოციალისტური ფრაქციის წევრები, რომელნიც ბურჟუაზიასთან თანამშრომლობენ, გარიცხული ეწოდ ებიან პარტიიდან.

გაფიცვა შვეიცარიაში.

მოსკოვი 3 აგვისტო. შვეიცარიაში ემზადებიან სასოფლო სამეურნეო მუშების საერთო გაფიცვისათვის.

ეხერბ ნ პოლიციის შესახებ.

მოსკოვი 3 აგვისტო. ვანდერველდეა და მისი კოოპერაციის კამპანია ესერების დასაცავად ძალიან ხშირად ღრმა უკმაყოფილებას იწვევს საზღვარ-გარეთელ მუშებისას იმ კრებაზე, რომელიც მოიწვია ბელგიის სოც.-დემოკრატიამ, რომ ზენფილდის სიტყვამ დიდი აღშფოთება გამოიწვია დასსწრეთა შორის იმავე კრებაზე ლიბკნიხტის შემდეგ სიტყვა წარმოთქვა კომუნისტ ობერსტრეტერმა

საღრეიზო საკითხები

4.

ჩვენი ღონისძიების დასამტკიცებლად ჩვენ გადავიტანეთ ავღლეთ რკინის გზის მგომარეობა. ეს საკითხი ყველაზე ნათლად და გარკვევით გვ ჩვენებს, თუ როგორი მდგომარეობა არის ჩვენში შექმნილი. ჩვენ დავინახეთ, რომ რკინის გზის მმართველობის სხვის ხელში გადასვლამ დიდი არევ-დარევა და ინტერესთა დაპირისპირება შეჰქმნა ჩვენში. ეფექტიანობის, წმინდა უფლებრივის მიზნებით ყოველად დაუშვებელი არის მ უკიდეგანელი რესპუბლიკისა თუ ფედერაციის სახელმწიფოებრივი დაწესებულება ეცხო სახელმწიფოს ხელში ყოს და ამ რესპუბლიკების ტერიტორიაზე გარეშე ხელისუფლების კანონები და განკარგულებ ნი ტარდებოდეს. ჩვენ რკინის გზის დღევანდელმა მდ ომარეობამ სწორედ ასეთი უფლებრივი ვნებრტი შეჰქმ ნ ჩვენში მით, რომ მთელი რკინის გზის მაგისტრალი და დაწესებულებანი საბჭოთა რუსეთის კანონებსა და კომისარიატს დაემორჩილა. მეორეს ხმრით ასეთმა გაუმართლებელმა ურთიერთობამ პრაქტიკულად გამოიწვია დიდი არევ-დარევა და გაუგებრობა. ამის მაგალითი ჩვენ უკვე დავინახეთ წინა წერილებში იმ ურთიერთობიდან, რომელიც შეიქმნა ამერ-კავკასიის რკინის გზების სამმართველოსა და ფოსტა-ტელეგრაფის უწყების შორის, რკინის გზების უფროსის 10 მაისს განკარგულებამ ჩვენი ფოსტის უწყებისათვის აუტანელი მდგომარეობა შეჰქმნა,—ამბ. ყამარულის სიტყვები რომ ვიხმაროთ, და ჩვენი რესპუბლიკის ერთი დიდი დაწესებულების განადგურებით ემუქრებოდა. ამ გარემოებამ თავისი ფარყოფითი გავლენა მოახდინა ჩვენი სახელმწიფოს ყველა სხვა დარგებზედ. ეს არის პრაქტიკული შედეგი და ნაყოფი იმ პოლიტიკისა, რომელიც ტარდება ჩვენში, და ეს გარემოება გვაიძულებს საკითხი ნათლად დავვეთ და გადავწყვეტთ ჩვენი რკინის გზების საკითხი ხელმეორედ.

მაგრამ ჩვენ შეგვიძლია საკითხი უფრო გავიგოთ ოდ და იგი პოლიტიკური საზომით განვიხილოთ. სარკინიგზო ტრანსპორტი ყოველი სახელმწიფოს წარმატებისა და ეკონომიური აყვავების საფუძველს წარმოადგენს. თანამედროვე ეპოქაში ტრანსპორტი უფრო სასიცოცხლო არტერია არის ყოველი ერისათვის. უმთავრესად ტრანსპორტის განვითარებისა და წარმატებაზედ არის დამოკიდებული ერის პროგრესი. რკინის გზა ის ფოკუსი არის, რომელიც თავის გარშემო თავს ყრის, ერთებს და მოძრაობის ენარს აძლევს ერის ცხოვრების ყველა სხვა დარგებს, შეუძლებელი შეიქმნება ჩვენი ეკონომიური აღორძინება, კულტურული აყვავება, სახელმწიფოებრივი აპარატის გამაგრება და პოლიტიკური სიმტკიცის მოპოვება, თუ ჩვენ ტრანსპორტი არ ავ მ ღლეთ, არ განვითარეთ და მისი საქმიანობა არ შეუფარდეთ მთელი ჩვენ ცხოვრების მოთხოვნილებებს და ინტერესებს.

რას ემზგავსება, რომ ეს ყველაზე უფრო სასიცოცხლო და მომქმედი ძარღვი ჩვენი ცხოვრებისა სხვის ხელში იყოს? ყველა ენდა დაგვთანხმოს, რომ ამით უცხო ძალის ხელში მთელი ჩვენი ცხოვრების სათავე არის მოქცეული და მას საშუ ლება ეძლევა თვის ნებაზე მიმართოს ჩვ ნ რ ესპუბლიკის მსვლელობა, სარკ ნ სგზო ტრ ნ პორტების და მისი დაწესებულებების ხელში ჩა დებით უცხო ძალას საშუ ლება ეძლევა მ გარი მეზობლები მოუპყროს ჩვენს რესპუბლიკასა და მთელი ჩვენი ცხოვრება თვის ინტერესებისა და სურვილების მიხედვით მიმართოს. პოლიტიკურად ასეთი მდგომარეობის შექმნა ნიშნავს ჩვენი რესპუბლიკების კოლონიალურ მდგომარეობამ მიე დაყვანას. მართლაც. საქმე იმაში კი არ არის. თუ როგორი სახისა და ტიპის რესპუბლიკა გვაქვს ქალაქზე აღნიშნული, არის ის თუ არა იურიდიულად დამოუკიდებელი და სუვერენული ერთეული, არამედ იმ კონკრეტულსა და რეალურს პირობებში, რომელსაც შექმნით ფაქტიურად ამ რესპუბლიკასთან ს. დამოუკიდებლობისა და ერთიანული თავისუფლების ბჭილოდ ალარ ეგზ რ ესპ ბლიკას ეერ გადაარჩენს განადგურებისაგან, თუ მას რეალურად არ შეუქმნით პირობები თავისუფალი შემოქმედებისათვის, თუ მისს საკუთარს ხელში არ დავგროვეთ და მისი ბმართველობის ქვეშ არ დავაყენეთ ყველა ის ფაქტორები საზოგადოებრივი ცხოვრებისა, რომელნიც შეადგენენ მთელი სამეურნეო და სამრეწველო დარგების ალორძ ნების აუცილებელ პირობას. ამ ალეთ ისტორიული მაგალითები, გვითვალისწინეთ ალმოსავლეთის ჩამორჩენილ სახელმწიფოთა განვითარება და ის ურთიერთობა, რომელიც დამყარდა დასავლეთ ევროპის კაპიტალსა და ერებს შორის და თქვენთვის ნათელი გახდება, თუ როგორი პირობები არის საჭირო ერების ალორძ ნებისათვის. ოსმალეთი, სპარსეთი, ჩინეთი საერთაშორისო ურთიერთობაში დამოუკიდებელ სუვერენულ სახელმწიფოებად არიან ცნობილნი, მაგრამ თუ მათი ისტორიული ცხოვრების ეტაპებს გავითვალისწინებთ დარწმუნდებათ, რომ ეს სახელმწიფოები კოლონიალურ მდგომარეობამდე არიან დაყვანილი მიუხედავად იმისა, რომ პოლიტიკური სუვერენობა ხელში უჭირავთ რატომ მოხდა ეს? სწორედ იმ ტომ, რომ ევროპის კაპიტალმა, უმაღლესად განვითარებულმა და საწარმოო ტექნიკით აღჭურვილმა შესძლო ამ ქვეყნების ეკონომიური დაპყრობა და მათი ეკონომიური მართლმსაჯულობის დაცვის შესახებ ორატორი ამტკიცებდა ესერების დასკვნის აუცილებლობას მის სიტყვას საზოგადოება ცხარე ტაშის ცემით შეეგება.

ბუხარაში

მოსკოვი, 3 აგვისტო. ალმოსავლეთ ბუხარაში წითელი ჯარების ნაწილებმა, რომელნიც ებრძვიან ბაძმაჩესტვოს, დაიკავეს 1 ივლისს ქალ. იუშენზე, 17 ივლისს უბრძოლველათ აიღეს ქალაქი კულიაბი და 19 ივლისს ცხარე ბრძოლის შემდეგ აიღეს ქალ. ბალჯუანი. ბუქარიის საბჭოთა რესპუბლიკის დანარჩენ ტერიტორიაზე თითქმის ყველგან სიწყნარეა. წარმატებით მიმდინარეობს ბასმაჩესტვის ლიკვიდაცია სამარკანდისა და ფერგანის ოლქებში. ივლისში საბჭოთა მთავრობის ხელზე ბუხარაში კვლავ გადმოვიდა 250 მეტი ბასმაჩი.

მსოფლიო ომის მიზეზები

მოსკოვი 3 აგვისტო. ბელგიის მთავრობამ უარი უთხრა მსოფლიო ომის მიზეზების გამომრკვევ კომისიას გადაათვალიერონ სახელმწიფოს ყველა არქივები.

ფაშისტები

მოსკოვი 3 აგვისტო. რავენაში ფაშისტებმა დასწვეს რამდენიმე მუშათა კლუბი.

პუანკარეს გამგზავრება

ბორდო 3 აგვ 7 აგვისტოს, პუანკარე ლასტეირისა და პოლიტიკურ საქმეთა დეპარტ მ ნტის დირექტორის პერეტის თანხლებით გაემგზავრა ლონდონში.

მუშათა მონაპოვართა წინააღმდეგ.

ნაუენი. 3 აგვ. საფრანგეთის სავაჭრო ფლოტის მატროსები იმუქრებიან გაფიცვით, თუ მთავრობამ დ ე ნებით მოითხოვა რვა საათის საშუ ო დღის გაუქმება.

ამერიკულ ქალებს ეკასკურსია

ბორდო 3 აგვ. ჰ ვრში ოთხშაბათს მოელიან 100 ამერიკელ ქალის ჩამოსვლას, რომელნიც მიემგზავრებიან ომისგან განადგურებულ ადგილების დასათვალიერებლად.

კაპიტალის წინააღმდეგ.

ბორდო. აგვისტოს 3-ს პრეზიდენტ გარდინგის წინადადების მიღება რკინისგზელთა გაფიცვის შეწყვეტის შესახებ, დამოკიდებულია რკინისგზელთა შრომის ბიუროს გადაწყვეტილებაზე, რომელსაც გადაცემული აქვს ყოველგვარი საქმე გაფიცვისა. ორივ ხმარემ

სამეურნეო ცხოვრების თავისი ბრძ ნებლობის ქვეშ დაყენება. ევროპის კაპიტალი შეეჭრა ალმოსავლეთის დამოუკიდებელ სახელმწიფოებში სხვა და სხვა მეთოდებით, ამამოძრავა იქ თავისი სავ ჭრო, სამრეწველო და საკრედიტო კაპიტალი, ხელში ჩაიგდო ამ ქვეყნების ეკონომიური სიმდიდრე და დოვლათი და ამით მთელი მათი ცხოვრება დაუმორჩილა თავის ინტერესებს. როდესაც ევროპის კაპიტალი შეეფარა ალმოსავლეთის ქვეყნებში მას იქ არ აინტერესებდა ამ ქვეყნების განვითარება და წარმატება, ამ შემთხვევაში ის გამოდიოდა თავისი ეგოისტური მიზნებით, მას სურდა მთელი ეს ხეირი სიმდიდრე და დოვლათი გამოეყენებინა თავისი ნაციონალური კაპიტალის ასაყვავებლად და გასაძლიერებლად, ამისდა მიხედვით მუშავდებოდა გეგმები ჩამორჩენილ ქვეყნების ექსპლოატაციის შესახებ. ამ მეთოდით ევროპის კაპიტალმა დაცარა დაეცარიელა ალმოსავლეთის ქვეყნები ეკონომიურად და მოუპო მ თ საშუალება ადორძ ნებისათვის. მთელი ზედმეტი მოგება და ეხვი სიმდიდრე ამ ქვეყნებიდან სხვა და სხვა სახით მიექანებოდა ევროპისაკენ და ალმოსავლეთის ხალხს ხელიდან ეცლებოდათ საშუალება და პირობები თავი-ნთ მეურნეობის განვითარებისათვის. ალმ ოსავლეთი ჩამორჩ, ეკონომ ურად დაძაბუნდა და ის საწყალი ფური შეიქმნ უცხო კაპიტალის. ყოველივე ეს კი შედეგი არის იმ პოლიტიკისა, რომელსაც ატარებდნ ევროპის სახელმწიფოები ამ ქვეყნებში. ეს პოლიტიკა არ გამოდიოდა ალმოსავლეთის ქვეყნების ალორძ ნების მიზნითა, მას მხოლოდ და მხოლოდ თავისი ნაციონალური კ პიტალის ძალიერება ამოძრავებდა. აქედან მივ ლეთ შემდეგი: ალმოსავლეთის ქვეყნების ეკონომ ური ჩამორჩენა და ევროპის დაწინ ურება.

ხ. დევანი

(შემდეგი იქნება)

ალმოსავლეთ ევროპა ... ალმოსავლეთ ევროპა

ბორდო. 3 აგვისტოს 3-ს ფილადელფიაში მ ლარიოს მუშათა საერთაშორისო ფედერაციის თავმჯდომარემ ლევისმა წინადადება შეიტანა მოიწვიონ აგვისტოს 2-ს კლიველენდში მ ლარიების მესაკუთრეთა კონცესიონერები და მუშების საერთო კონგრესიც რომელმაც უნდა განიხილოს კონფლიქტი მ ლარიოს მუშებსა და მესაკუთრეთა შორის და აგრეთვე გაფიცვის შიწყვეტის საკითხი.

რომი. აგვისტოს 3-ს რ კიკოში ქალაქის რკინის გზის 20 000 მუშამ გამოაცხადა გაფ ცვა სანუაო ხელფასების დაკლების პროტესტის ნიშნად.

გალანის აკრძალვა.

ბორდო. აგვისტოს 3-ს მთავრობამ 8 თვით აკრძ ლა ავსტრიიდან ხორბლისა და ნ ხშ რის გაზიდვა.

საფრანგეთი და რუსეთი.

მოსკოვი. აგვ ს ტოს 3-ს ინგლისის პრესის ერთი ნაწილი ამტკიცებს, რომ საფრანგეთის რადიკალურ პარტიის ლიდერი ქალაქ ლ ონის მ ჭრი გარრიონი ადგილობრივ საფრანგეთის მთავრობას აწ რმოვოს რუსეთთან დაახლოვების პოლ ტ კა. გ ზ. „დეილი ერალდი" უმატებს ამას რომ გარიონს მხარს ჯერ ენ მთავრობის ზოგიერთი წევრები. სახელმწიფო გავლენიანი მოღვ წენი დაე ნებით მოითხოვენ საფრანგეთის და რუ ეთის შორის შეთანხმების. თუ რომ პუ ნკარე გადახრება იქ თ, რომ გადასდგეს ამ მიმართულებით რაიმე ნაწ

ლები, გარრიონ დაუყოვნებლივ გამგზავრება რუ ეთს და დაბრუნდება საფრანგეთში პ რლამენტის ახალი სესიის დაწყებისას.

რუსეთ იაპონიის ხელშეკრულება.

მოსკოვი. აგვისტოს 3-ს იაპონურ გაზეთების ცნობით იაპონიის მთავრობა შეეცდება რუ ეთ იაპონიის ხელშეკრულების დადება ევაკუაციის დაწყებამდე. თუ ხელშეკრულება ამ ვადისათვის ხელმოწერი არ იქნება, მაშინ იაპონიის მთავრობა დაიტოვებს მოქმედების თავისუფლებას რუსეთის იარაღის საწყობების დაცვის საქმეში.

ხალანტარიბუცეო კომისია

მოსკოვი 3 აგვისტო. ბერლინის ოლქის მეუმრავლესობა სოციალ-დემოკრატების უკ ილობამ მიიღო რეზოლუცია, რომელთაც მიესალმება დამოუკ დ ბლ ებთან გერთიანებას. რეზოლიუციაში გამოთქმულია პროტესტი საკონტროლო კომისიის შედგენის წინააღმდეგ, მაგრამ მიუხედავად ამისა, ბერლინის ოლქში დგება ახალი საკონტრიბუციო კომისიაში. ალმოსავლეთ პრუსიის სამ მუშათა პარტიის პროფორგანიზაციების კრებამ ერთხმ დ დაადგინა გამოყოფილ იქნეს საკონტროლო კომისია. ასეთივე დადგენილება მიღებულია პროფკავშირთა კონფერენციაზე გაკეთ. ამ რაიონების მუშა სოციალ-დემოკრატ მ შეიტანეს წინადადება მუშათა „დეუტენის" შედგენის შესახებ და გაიაზრეს კომუნისტების დევნის წინააღმდეგ.

ალმოსავლეთში

ბორდო. 3 აგვისტო. იტყობინებიან, რომ ჩატალჯის ხაზზე გაიმართა სროლა ბერძნებსა და ოსმალებს შორის.

მოკავშირეთა მბრძანებლობა.

ბორდო. 3 აგვისტო. მოკავშირეთა პოლიცია სტამბოლში ეწინააღმდეგება მცხოვრებლების აზიის ნაპირებზე გადასახლებას.

ახალი საშუალება დამშვიდებისა.

ბორდო. 3 აგვისტო. საბერძნეთის გარეშე საქმეთა მინისტრ გალტანცის განზრახვა აქვს ახალი ნოტით მიმართოს მოკავშირეებს, რომელშიც იგი განმარტავს, რომ ბერძნებს არ ქონებიათ განზრახვა სტამბოლზე შ ტ ევისა მოკავშირეთა თანხმობის გარეშე და რომ საბერძნეთს ქონდა მხოლოდ ერთად-ერთი მიზანი, აიძულებია ოსმალები დათმობაზე წასულიყვენ და ამით დაეჩქარებია ახლო-აღმოსავლეთის დაწყნარება.

ინგლისი ეხმარება.

ბორდო. 3 აგვისტო. „პტი პარიზიენის“ ცნობით, ინგლისის უმაღლეს კომისარმა კონსტანტინოპოლში განაცხადა, რომ ინგლისი არ დაუშვებს ბერძნების წინააღმდეგ შეიარაღებულ გამოსვლებს, თუ ეს უკანასკნელნი გამოიღაშქრებენ კონსტანტინოპოლზე.

ფირისეულობა.

ნაუენი. 3 აგვისტო. ინგლისის საამირბაროომ უბრძანა ინგლისის ესკადრას წასულიყო სტამბოლში, ამასთან ერთად ლონდონიდან წამოვიდა საარტილერიო ბრიგადა, ხოლო გალიციდან გამოემგზავრა კონსტანტინოპოლში ნაწილი გარნიზონისა. საფრანგეთი, ინგლისი და იტალია აწარმოებენ მოლაპარაკებას იმ ზომების შესახებ, რომელიც უნდა მიიღონ ბერძნების შემოტევის წინააღმდეგ. ეს უკანასკნელნი ჯერ-ჯერობით აგროვებენ ჯარებს ფრაკიიდან ოსმალეთის საზღვარზე.

სმირნის ავტონომია,

ბორდო. 3 აგვისტო. გაზ. „ტანის“ აზრით, სმირნის ავტონომიის გამოცხადება ეწინააღმდეგება ის საზავო წინადადებებს, რომელნიც ჩამოყალიბებულ იქნა ანტანტის მიერ 24 მარტს და მას არა აქვს იურიდიული ძალა. აფინაში ჯერ-ჯეროობით ამის შესახებ სდუმან.

ინგლისისა და იტალიის პროტესტი.

ბორდო. 3 აგვისტო. საფრანგეთის პრესა წინადადებას აძლევს ინგლისსა და იტალიას გამოუცხადონ საბერძნეთს პროტესტი იონიის ავტონომიის გამოცხადების შესახებ.

იაპონია და შორეულ აღმოსავლეთის რესპუბლიკა.

ბორდო. 3 აგვისტო. გაზეთი „ტანის“ ცნობით, იაპონიამ დაიწყო ახალი მოლაპარაკება შორეულ აღმოსავლეთის რესპუბლიკასთან, ფიქრობენ, რომ შეთანხმება მოხდება ჯერ-კიდევ იაპონიის ჯარების ევაკუაციამდე.

ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲐᲛᲑᲔᲑᲘ

— **საშრომო ბეგარა.** შრომის კომისარიატში მუშავდება პროექტი უსახსრო გლეხთა საშრომო ბეგარისგან განთავისუფლების შესახებ.

— **დაზღვევა უბედურ შემთხვევებისათვის.** შრომის სახ. კომისარიატის ძიერ მუშავდება პროექტი მუშათა და მუშა საქონელთა იძულებითი დაზღვევის შესახებ უბედურ შემთხვევებისათვის.

— **საბავშო სახლი კოჯორში.** ტფ. აღმასკომის მიერ არჩეულია კომისია კოჯორში საბავშვო სახლის დასათვალიერებლად.

— **მეაბრეშუმეობა.** მეაბრეშუმეობა, რომელიც დაცემული იყო ომის დროს, თანდათან ფართოვდება.

სამხატვრო ᲥᲠᲝᲜᲘᲙᲐ

ჟურნალი ილიონი № 1. ჟურნალი ილიონი ამ დღეებში გამოვა პირველი ნომრის შინაარსი:

1. კ. გამსახურდია ა) მარია სტელლა. ბ) ფრიდრიხ ნიცშეს. 2) ი. გრიშაშვილი: ა) ჩემი ლოცვა ბ) ქალს ულვაშებით. გ) იღბალი დისონანსებით. 3. ნ. თარიშვილი: ტრაური ოისფერ თვალზე, 4. მარიჯან: განჯა. 5. მისაშვილი ი: მწვანე ბალდახინი. 6. ს. ფაშალიშვილი: ჩემი გვარის მოსაგონად. 7. დ. აგლაძე: უცნაური. 8. გარდელი: გაზაფხულის ცულლუტობა: 9. კ. გამსახურდია: გოეთე თუ მისტიკოსი. 10. გრ. რცხილაძე: აცდენილი ტიპები. 11. ბრუტუსი: „პოეზიის დღეები“.

ბიბლიოგრაფია: 1) ი. გრიშაშვილის 2 ტ. 2) ხომალდი № 3) ნ. ლორთქიფანიძის კრებული 4) ნ. ბარათაშვილი. 3. გაფრინდაშვილის რუსული გამოკენმა. 5) უქიმერიონი № 2. 6) ვერჰარენის რიტრაჟი, ს. ფაშალიშვილის თარგმნილი და სხვ. ყდა ო. შარლემანისა. შემდეგ ნომრებისთვის მიწვეულნი არიან: ლეო ქიაჩელი, უიარაღო, დემნა შენგელაია, ვ. გორგაძე ხარიტონ ვარდოშვილი, ნ. ლორთქიფანიძე, დ. კასრაძე ჯ. ჯორჯიკია, კაპანელი, ალ. მდივანი, მასალები უნდა გამოიგზავნოს: ტფილისი. კ. გამსახურდიას. რტიშჩევის ქ. ნომერი 13.

ᲞᲐᲠᲢᲘᲣᲚᲘ ᲪᲮᲝᲕᲠᲔᲑᲐ

ს. იხულა- (სენაკის მაზ. ძანძარისულის თემი). შაბათს, ივლისის 28 შესდგა პარდკომის მორიგი სხდომა. სხდომას დაესწრო კომიტეტის ყველა წევრები- დასმული იყო შემდეგი საკითხები: 1) პარტიული მუშაობა: 2) წევრთა მიღების სისტემა და 3) სხვადასხვა საკითხები.

პირველ საკითხის შესახებ მოკლე მოხსენება გააკეთა კომიტეტის თავმჯდომარემ ამხ. გრიშა ხოფერიამ. ამხანაგმა მიაქცია ყურადღება იმ გარემოებას, რომ ჩვენი ორგანიზაციის შესახებ ბევრი ჭორებია სოფლად გავრცელებული. პროვოკატორდემაგოგები ეუბნებიან თურმე პარტიულ ამხანაგებს და მთელ სოფელს, მემმრცხენეებს მთავრობა იჭერს, ატუსაღებს, ციმბირში გზავნის. კიდევ მრავალი სხვა უსაფუძლო ხმები გავრცელებულა. ამხანაგი აღნიშნავს, რომ ეს ხელს შეგვიშლის მუშაობაში, საჭიროა დროზე იქმნას მიღებული საჭირო ზომები, წინააღმდეგ შემთხვევაში მოიწამლება ატმოსფერა და ორგანიზაციის განვითარების და არსებობის საქმე დიდად დაბრკოლდება. ამიტომ, ამბობს ამხანაგი, მოწვეული უნდა იქმნას საზოგადო მიტინგი შექმნილ ბრრუსის გასაფანტავად. კომიტეტმა დაადგინა: მოწვეულ იქმნას საზოგადო კრება 29 ივლისისათვის (მეორე დღისთვის) შკოლის დარბაბში. დაევალა კომიტეტის წევრებს იმ ნიადაგზე მუშაობა.

მეორე საკითხის შეაახებაც ილაპარაკა ამხ. გრ. ხოფერიამ. მან აღნიშნა, რომ ჩვენი პარტია არის პარტია პატიოსანთან მუშაიის და გლეხების- ჩვენს მწკვრივებში ადგილი მრ უნდა ექნეს არც ერთ ვაჭარ-აპეკულიანტს, მღვდელს, ძველ მოხელეს, მენშევიკს, ყაჩაღს, ქურდ-ბაცაცას, ცუდ საქმეში შენიშნულებს. შემდეგ ამხანაგი იძლევა პროექტს, რომლის მიხედვით პარტიაში ჩაწერა სწარმოებს შემდეგის წესით: თუ მოქალაქე შენიშნულია ცუდ რამეში, მისი პირდაპირ ორგანიზაციაში მიღება შეუძლებელია გამოუცდელად. მან უნდა გაიაროს კანდიდატის სტაჟი. თუ ჩაწერის მსურველი ნამდვილი პატიოსანი მუშაა, რომელსაც არ ახასიათებს არც ერთი უარყოფითი მომენტი, მიდებილ იქმნას პარტიაში დაუყოვნებლივ. კომიტეტმა ერთხმად დაადასტურა ამხ. გრიშას მიერ წარმოდგენილი ახალ წევრების პარტიაში ჩირიცხვის ასეთი სისტემა.

დაბოლოს მდივანმა შემოიტანა განცხადებები განსახილველად. მოქმაქსიმე ჭიჭაუა, ძაკუ ხოფერია, ფეოდოსია ხოფერიასი (ქვრივი) და აქვსენტი სარია აცხადებენ სურვილს ორგანიზაციის წევრების. კომიტეტმა იქონია რა მსჯელობა აღნიშნულ პირობის სოციალ მდგომარეობის და ყოფაქცევის შესახებ, გადასწყვიტა: ჩაირიცხოს ისინი ჯერ კანდიდატად, პირველი—ერთი თვით, მეორე—6 თვით, მესამე—1 თვით და ეეოთხე—ნახევარი თვით. თუ ამ ხნის განმავლობაში ეს პირები ივლენ პარტიულ კრებებზე სისტემატიურად და არ შეინიშნებიან ცუდ რამეში, ჩარიცხულ იქმნაო უსაოუოდ.

მიტინგი. (ივლისის 20-ს). კომიტეტის დადგენილება მართლაც გატარდა პრაქტიკულად. შუადღიდანვე იწყო ხალხმა დენა სასწავლებლის ეზოსაკენ. ყველას ულიმის ტუჩი, ყველას სიამოვნების ფერი კრავს. იციან კრების მიზანი. ოციან, რომ კრება არ არის მოწვეული რომელ მე ცუდ საქმის გამოსარკვევად, ყაჩაღის დასაჭერად და საზოგადოდ ისეთ საქმისათვის, რომელითაც საწყალ მუშა გლეხებს მოგებზრებული აქვთ თავი. საღამოს ნ საათზე დირბაზი უკვე გაიჭედა ხალხით. აქა-იქ მოსჩანს ძველ მენშევიკების დასევდიანებული ფიგურები...

მიტინგი გაიხსნა ჩვენი ორგანიზაციის პასუხისმგებელ მდივანმა ამხ. **გს მუშიშვილმა.** კრება დიდის ოვაციებით ეგებება ამხანაგი გამოსვლას. მომხსენებელი იკეთებს მოხსენებას ყველასთვის გასაგებ—მეგრულ ენაზე. ამხანაგი შეეხო იმას თუ რანი იყვნენ მუშები და გლეხები უწინ, მეფის და მენშევიკების დროს და რანი არიან დღეს საბჭოთა სახელმწიფოში. კრებისათვის აშკარა და ნათელი გახდა დიდი განსხვავება, არსებული წარსულსა და აწმყოს შუა. მომხსენებელი გადავიდა საერთო მიზნის სოციალიზმის დახასიათებაზე, აქედან—იმ გზებზე, რომელმაც მიემართება შრომის სამეფოსაკენ. დაახასიათა მენშევიკური (მარქსისტული(გზა სოციალიზმისაკენ. დაწვრილებით ილაპარაკა კონცენტრაცია—პროლეტარიზაციაზე. აღნიშნა მენშევიკების პოზიცია ეროვნულ საკითხში. ბევრი აცინა დამწრე საზოგადოებამ მენშევიკების ბედით, მათი ტრაგედიით. აუხსნა კრებას, რომ ძველად მენშევიკები გაბმაგებით ებრძოდნენ საქართველოს ეროვნულ თავისუფლებას, დღეს კი „იბრძვიან“ „მისთვის“.

შემდეგ ვრცლად დაახასიათა ჩვენი სოციალური ტაქტიკა თანამედროვე პირობებში, შეეხო მიწის საკითხს, ბოლშევიკებთან დამოკიდებულება, საბჭოთა სისტემას და მშრომელი ხალხის დიქტატურას. დაბოლოს ამხანაგი ახასიათებს სოფ. ისულის მემარცხენე სოც.-ფედ. ორგანიზაციას, მის წარსულს და აწმყოს. კრებას მოაგონებს იმ უსაფუძვლო ხმებს, რომლებსაც უხვად ფანტავენ მუშურ-გლეხურ სახელმწიფოს მოღალატენი. „ერთად ერთი მუშათა ორგანიზაცია, რომელიც არსებობს ჩვენს სოფელში, მემარცხენე. ს. ფედერალისტების ორგანიზაციაა, რომლის გარეშე არ უნდა დარჩეს არც ერთი პატიოსანი მშრომელი, არც ერთი მოქალაქე, თუ არაა იგი ძველი წყობილების მოტრფიალე, მუშათა კლასის მოსისხლე მტერი, რევოლიუციის მოღალატე, ქურდ-ბაცაცა-ყაჩაღეიის მხარის დამჭერი და ბურჟუა-სპეკულიანტების მოსყიდული მსახური“—ასე დაბოლოვა თავისი მოხსენება ამხ. მომხსენებელმა. კრებამაც ტაშით უპასუხა თყისი დასტური... მოხსენება გაგრძელდა სრულ სამ საათს.

კამათში არავის არ მიუღია მონაწილეობა. იყო მხოლოდ შეკითხვები ორგანიზაციული ხასიათისა. საგულისხმოა იყო მხოლოდ ძველი მენშევიკის და ადგილობრივ მენშევიკურ ორგანიზაციის ხელმძღვანელის №-ს მოკლე სიტყვა, რომელშიაც მან აღნიშნა ჩვენი პარტიის დამსახურება საქართველოს მშრომელი ხალხის წინაშე, მან თქვა: მე 1905 წლიდან ვითვლებოდი ს. დ. პარტიაში, ხოლო უკანასკნელ ხანებში, ე. ი. 1921 წ. იანვარში, დავინახე რა, რომ მენშევიკები აშკარად გადაბარგდენენ ბურჟუაზიულ ბანაკში, გამოვედი (sic!) პარტიიდან და დღემდე უპარტიოს ვუწოდებ თავს, თუმცა კი მინდა სხვა პოლიტიკურ პარტიაში მუშაობა. დიახ, ეს იყო ისულის მენშევიკების უკანასკნელი ამოკვნესილი! მენშევიკის ასეთ გამოსვლამ დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა ჩვენ პარტიულ ამხანაგებზე განსაკუთრებით და კრების სიმპატიის სასწორი ჩვენს მხარეზე გადახარა აშკარად.

დასასრულს კრებამ ერთხმად მიიღო შემდეგი რეზოლიუცია: „სოფ. ისულის მშრომელ გლეხ კაცობის საზოგადო კრება გულწრფელად აღიარებს, რომ საერთაშორისო სოციალისტური რევოლიუციის ერთგული დარაჯი და საქართველოს მშრომელთა კლასის ეროვნულ და სოციალური ინტერესების დამცველი არის რევოლიუციონური პარტია მემარცხენე სოც.-ფედერალისტებისა. კრებას სწამს, რომ ეგ პარტია არის პატიოსანი მუშების და გლეხების პარტია, რომელშიაც არ აქვს ადგილი არც ერთ სპეკულიანტს, მშრომელი ხალხის მოღალატეს და, აგრეთვე, ქურდ-ბაცაცებს. ძირს ბურჟუაზიის ლაქია მენშევიკების, მემარჯვენე ფედერალისტების და ესერების პარტიები!

გაუმარჯოს საბჭოთა სისტემას და მშრომელთა კლასის დიქტატურას!

გაუმარჯოს საქართველოს მემარცხენე სოციალისტ-ფედერალისტთა სარევოლიუციო პარტიას!

მიტინგი დასრულდა საღ. 9 საათზე.

ობოლი გლეხი.

მთავრობის მოკმედებანი და განკარგულებანი

დადგენილება № 40.

საქართველოს სოციალისტური საბჭოთა რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოსი.

სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის კურორტების-თვის სასეზონო გადასახადის დაწესების შესახებ.

საერთო სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის კურორტების სანიტარულად გაუმჯობესებისა და კულტურულ-განმანათლებელ მიზნების მისაღწევად, საქართველოს სოციალისტური საბჭოთა რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. ის პირი, რომელიც სეზონის განმავლობაში ისარგებლებს საერთო სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის კურორტს, კადაიხდის სასეზონო გადასახადს 150 ათას მანეთს, ოჯახი, რომელიც შესდგება ორი სულისაგან,—250 ათას მანეთს; ოჯახი—სამიდან ხუთ წევრამდე გადაიხდის სამასი ათას მანეთს, ოჯახი, შემდგომ [illegible] ათას [illegible] ნეთს [illegible] ვით.

შენიშვნა: სახელმწიფო [illegible] მოო და სხვა დაწესებულებათა [illegible] ში-მოსამსახურენი და წითელ [illegible] მიელნი იხდიან გადასახადის [illegible] პროც.

2. სასეზონო გადასახადისგან [illegible] თავისუფალია:

1) ვინც სახელმწიფო დაწესებ[illegible] ლების ხარჯზეა სამკურნალოდ [illegible] სოციალურ უზრუნველყოფაზეა [illegible] ლებული;

2) სამსახურის გამო ჩამოსული;

3) ბავშვი, რომელსაც 12 წელ[illegible] არ შესრულებია;

4) ვინც გემზე მსახურებს და [illegible] მის გაჩერების გამო დარჩება ზღვ[illegible] ნაპირა კურორტზე;

5) ვინც შვიდ დღეზე მეტს [illegible] დარჩება კურორტზე და

6) ფიზიკურად მომუშავე.

3. დადგენილ სასეზონო გადასახადის აკრეფა დაევალება ადგილობ[illegible] რივ აღმასრულებელ კომიტეტს, [illegible] მელიც ამ თანხიდან ეწევა ხარ[illegible] დანიშნულებისამებრ (მუხ. 4),—[illegible] საკურორტებული შემოსავალ-გასაელ[illegible] ანგარიშის წიგნით, ჯანმრთელ[illegible] ბის სახალხო კომისარიატის წარმ[illegible] მადგენელთან შეთანხმებით.

4. სასეზონო გადასახადისგან [illegible] მოსული თანხა შეიძლება დაიხა[illegible] ჯოს მხოლოდ კურორტის ჰიგ[illegible] ნურ სანიტარული პირობების გა[illegible] უმჯობესებლად ჯანმრთელობის კ[illegible] მისარიატის წინადადებით.

5. სასეზონოდ ჩამოსული ვალდ[illegible] ბულია შეიტანოს დადგენილი გად[illegible] სახადი ადგილობრივ აღმასრულ[illegible] ბელ კომიტეტის სალაროში [illegible] უგვიანეს ერთი კვირისა, მისი [illegible] მოსვლის დღიდან.

6. წინა (5) მუხლში აღნიშნულ[illegible] ვადის გადაცილებისათვის დამა[illegible] ვე გადაიხდის ჯარიმად დადგენ[illegible] გადასახადის 50 პროცენტს, რ[illegible] შედის ადგილობრივ აღმასრულებ[illegible] კომიტეტის სალაროში იმავე [illegible] ნისათვის, რომელიც გათვალისწინ[illegible] ბულია მე-4—მუხლში.

7. უკეთუ წინა (6) მუხლში [illegible] ნიშნული გადასახადები ვალდებ[illegible] პირმა არ შეიტანა თავისი ნებ[illegible] ვადის გადაცილების შემდეგაც [illegible] დღის განმავლობაში, როგორც [illegible] სეზონო გადასახადი, ისე მისი %, [illegible] დახდება იძულებით ადმინისტრატ[illegible] ული წესით.

8. ყოველი დადგენილება, [illegible] ჭოთა ხელისუფლების მიერ გამ[illegible] ცემული გაუქმებულია იმ ნაწილ[illegible] რომელიც ამ დადგენილებას [illegible] ეთანხმება.

9. დადგენილება ესე ძალაში [illegible] დის დღიდან მისი გამოქვეყნებისა[illegible]

საქართველოს სოც. საბჭ. რ[illegible] სახალხო კომისართა საბჭოს თ[illegible]

მჯდომარე **ს. ქავთარაძე.**

ჯანმრთელობის სახალხო კომ[illegible] რი **გრ. კუპაიძე.**

სახალხო კომისართა საბჭოს მ[illegible] ვანი **ალ. ხალატაიძე.**

1922 წ. ივლისის 31.

ტფილისი—სასახლე.

რედაქტორი—სარედაქციო კოლეგია
გამომცემელი—მთავარი კომიტეტი

ᲢᲤᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲥᲐᲚᲐᲥᲘᲡ ᲐᲦᲛᲐᲡᲙᲝᲛᲘᲡ ᲒᲐᲓᲐᲡᲐᲮᲐᲓᲗᲐ ᲑᲘᲣᲠᲝ

თანახმად დეკრეტისა **ყველა ფასიანი საჯარო სანახაობებიდ[illegible]** **და გასართობებიდან პროცენტ-გადასახადის აკრეფის** შესახებ **გად[illegible] სახადთა ბიურო აცხადებს,** რომ 1 აგვისტ. ბილეთების ღირებულებ[illegible] ნ პროც. ყველა სანახაობებიდან და გასართობებიდან და სხვ. უნდა [illegible] დახდილ იქნეს მის სასარგებლოდ. **კონცერტის, წარმოდგენის** და [illegible] **განცხადებამდე ერთი დღით ადრე** გამმართველებმა უნდა აღნუსხონ [illegible] ლეთო წიგნაკები **ტფილისის ქალაქ**ის **აღმასკომის გადასახადთა ბიუროში**

ამ დადგენილების დამრღვევთ ერთმანეთ უფლება წარმოდგენ[illegible] **კონცერტების** და სხვ. **გამართვისა.** (4—1)